

Titulli i lëndës: Kultura mistike në Orient

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë - Dega e Orientalistikës
Titulli i lëndës:	Kultura mistike në Orient
Niveli:	MA
Statusi i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i V-të Semestri i 9-të
Numri i orëve në javë:	2+0
Kreditë ECTS:	5
Koha / Vendi:	Fakulteti i Filologjisë, UP, Prishtinë
Mësimdhënësi:	Prof. Ass.dr. Zeqije Xhaççe
Të dhënat kontaktuese:	
Përshkrimi i lëndës:	<p>Lënda Kultura mistike në Orient përmban konceptet, mësimet dhe frymën filozofike të misticizmit islam i cili konsiderohet si infrastruktura bazë e kuptimit dhe interpretimit të fesë islame në botën perse-turke dhe si rrjedhojë edhe në rajonin e Ballkanit. Kultura mistike brenda qytetërimit islam ka dhënë kontribute të jashtëzakonshme në fusha të ndryshme, veçanërisht në letërsi dhe në fushën e arteve orientale. Në këtë kurs, përveç shkollave dhe mistikëve më të njohur myslimanë, do të studiohet edhe përhapja e kësaj kulture në rajonin e Ballkanit, dhe veçanërisht te shqiptarët. Gjithashtu theksi do të vihet edhe në elementet mistike që janë gërshtuar në kulturën shqiptare. Kursi ndihmon që studentët të pasurohen intelektualisht dhe të pajisen me njohuri të nevojshme për kuptimin dhe interpretimin e fenomeneve shoqërore të Orient dhe në Ballkan, si dhe mund t'ju ndihmojë të kuptojnë veprimtarinë e teqeve dhe tarikateve në shoqërinë tonë.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Lënda synon të që:</p> <ul style="list-style-type: none">- T'i njoftojë studentët me konceptet, mësimet dhe shkollat e misticizmit islam- T'i pajisë ata me dije themelore në lidhje me shtrirjen dhe ndikimin e kulturës mistike në rajonin e Ballkanit- T'i sqarojë dimensionet e kulturës mistike dhe ndikimin e kësaj kulture në formimin e një qasjeje më humane kundrejt tjetrit

- zhvillimin e qasjes shkencore dhe kultivimin e mendimit kritik kundrejt interpretimeve bashkëkohore islame

Rezultatet e pritshme të nxënies:

Pas përfundimit të kësaj lënde studenti duhet të jetë në gjendje që:

- të formojë një perspektivë konstruktive ndaj kulturës mistike dhe veprimit të saj në rajon
- të përshkruajë dhe komentojë veprat kryesore mistike
- të komentojë dhe parashtojë mendimin personal kritik në lidhje me veprimtarinë e shkollave mistike në orient dhe rajon
- të aplikojë njohuritë e përfituara gjatë kursit në interpretimin dhe analizimin e fenomeneve që kanë të bëjnë me kulturën mistike.

Ngarkesa e studentit

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime			
Punë praktike			
Përgatitje për test intermediar	2	4	8
Konsultime me mësimdhënësin	10 min	15	2.5

Puna në terren			
Testi, punimi i seminarit	2	10	20
Detyrë shtëpie	1	10	15
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	3	6	18
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			
Projektet, prezantimet, etj.	30 min	1	0.5
Total	17.40 orë	52	124 orë 124/25=4.96 5 ECTS

Metodat e mësimdhënies:	<p>Ligjërata – organizimi i ligjëratave dhe konform planifikimit javor të lëndës, ndërkohë studenti lexon paraprakisht materialet e parapara me syllabus. Kjo ia lehtëson dukshëm përcjelljen aktive të ligjërates dhe përvetësimin sa më të suksesshëm të njësisë përkatëse;</p> <p>Seminar – Studenti përgatitë një studim që ka të bëjë me tematikën e lëndës. Ai gjithashtu mund t'i bëjë recension ndonjë libri (jo domosdoshmërisht prej atyre të listuar në syllabus, por gjithashtu inkurajohet të hulumtojë për vepra tjerë që ndërlidhen me tematikën e parapara me këtë syllabus), tematika e të cilit lidhet me përmbajtjen e lëndës. Seminari duhet të prezantohet dhe të diskutohet, ndërsa qasja (si në shkrim ashtu edhe në prezantim) duhet reflektojë qëndrimin kritik të studentit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diskutim – pjesëmarrja aktive dhe angazhimi i studentit gjatë ligjëratave me ide, koncepte, pikëpamje etj. të mbështetura në argumente, inkurajohet fuqishëm, sidomos në diskutimin e prezantimeve të studentëve tjerë.
-------------------------	--

Metodat e vlerësimit:	<p>Kufiri i kalueshmërisë së lëndës është 60%.</p> <p>Vijueshmëria e studentit 10%;</p> <p>Kollokviumi 30%</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provimi final 60%.
-----------------------	---

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Martin Lings. Cfare eshte sufizmi?, Logos A, 2010. 2. Metin Izeti. Në fillim ishte vetëm dashuria...”, Shkup 2012 3. Wiliam Chitick. Në kërkim të zemrës së humbur, Tiranë, 2014. 4. Annemarie Schimmel. Mystical Dimensions of Islam. The University of North Carolina Press. Chapel Hill. 2003 5. Jashar Rexhepagiq. Dervishet, rendet dhe teqet ne Kosove ne Sanxhak dhe ne rajonet perreth, 1999. 6. Alban Dobruna. ‘Tarikati islam halveti te shqiptarët’, Instituti i historisë, Prishtinë, 2017
---------------------	--

Literatura shitesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ibn Arabi. Perlat e Urtesise: Fususul Hikem. Throni. 2018 2. Metin Izeti. Tarikati Bektashijan”, Tetovë, 2001 3. Albert Doja. Bektashizmi në Shqipëri: Histori politike e një lëvizjeje fetare. Tirane, 2008. 4. Nexhat Ibrahim. Islami dhe muslimanët në tokat shqiptare dhe në Ballkanin mesjetar: (shekujt IX-XIV). Logos A, Shkup, 2003 5. Alexandre Popovic, Islamizmi ballkanik- Myslimanët e Europës juglindore gjatë periudhës pasosmane. Tirane, 2010 6. Metin Izeti. “Kllapia e Tesavvufit”, FSHI, Shkup 2004 7. Metin Izeti. “Ballkanlarda Tasavvuf”, “Gelenek”, Stamboll – Turqi 2004
---------------------	--

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Prezentimi i kursit
Java 2:	Cfarë është misticizmi? Literatura: Martin Lings, f. 3-30 Metin Izeti (2012), f. 6-45
Java 3:	Lindja, fillet dhe zhvillimi i misticizmit Martin Lings, f. 30-70 Metin Izeti (2012), f. 50-70
Java 4:	Shkollat kryesore të misticizmit islam Wiliam Chitick, f. 60-100
Java 5:	Misticizmi teorik i Ibn Arabiut Wiliam Chitick, f. 110-145
Java 6:	Misticizmi praktik i Horosanit Wiliam Chitick, 150-190
Java 7:	Idetë mistike të Rumiut Annemarie Schimmel, f. 200-250
Java 8:	Vlerësimi intermediar
Java 9:	Kontributet e mistikëve në kulturën islame Annemarie Schimmel, f. 270-310
Java 10:	Shtirirja e misticizmit në Ballkan dhe në trojet shqiptare Metin Izeti (2012), f. 100-150.

Java 11:	Tarikatet mistike te shqiptarët Jashar Rexhepagiq, f. 20-70 Alban Dobruna, 10-60
Java 12:	Ritualet dhe jeta brenda teqeve te Kosoves Jashar Rexhepagiq, f. 80-100 Alban Dobruna, 120-150
Java 13:	Kontributet e mistikëve shqiptarë në kulturën shqipe Jashar Rexhepagiq, f. 110-140 Alban Dobruna, 160-180
Java 14:	Dimensionet mistiket të interpretimit të fesë islame përgjatë historisë Jashar Rexhepagiq, f. 150-180 Metin Izeti (2012), f. 200-230
Java 15:	Rekapitullim i kursit dhe vlerësimi përfundimtar

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Duhet të jeni të përgjegjshëm për statusin tuaj. Nga ju pritet që sjelljet dhe qëndrimet tuaja të jenë në përputhje me këtë status, përkatësisht t'i përmbaheni politikave akademike dhe rregullave të mirësjelljes të Universitetit të Prishtinës. Plagjiatura, mashtrimi, përshkrimi apo bashkëpunimi në test dhe provim përfundimtar janë prerazi të ndaluara. Kushdo që zihet duke bërë një nga këto veprime, do të marrë notën 5 në atë kurs dhe do të raportohet në komisionin disiplinor të Fakultetit. Rregullat e mirësjelljes, sidomos arritja me kohë në orë mësimore, shkyçja e celularëve, mos prishja e rendit në orë mësimore dhe në veçanti në provime duhet të respektohen rreptësisht. Prishjet e rënda të rendit, sidomos në provim, do të raportohen në komisionin disiplinor të Fakultetit. Ju rekomandohet fuqishëm që të (ri)lexoni Statutin e UP-së për t'u informuar për obligimet dhe të drejtat tuaja.

Vlerësimi, përkatësisht notimi i dijeve tuaja, bëhet sipas kritereve dhe parametrave objektivë dhe neutralë, e nuk është vendim tekanoz i mësimdhënësit. Nëse keni pyetje apo kërkoni sqarim në lidhje me një notë apo vlerësim që keni marrë në kollokvium, provim, punë seminarike apo detyrë tjetër, së pari duhet të paraqitni një kërkesë me shkrim, pastaj duhet të caktoni një termin për t'u marrë me kërkesën tuaj. Assesi nuk do të diskutohen pyetjet në lidhje me notat dhe vlerësimet që nuk janë paraqitur me shkrim ose për të cilat nuk është caktuar termin.